

Jaarverslag Stichting M.E.E.RGroen 2021

© John van Loon photography '21

In 2021 vierde Stichting MEERGroen zijn 10 – jarig bestaan en ontwikkelde het Haarlemmermeerse Boom weggeefmodel zich stormachtig in Nederland en daarbuiten onder de vlag van meerbomen.nu

Maandenlang ging er 3-4 x per week een aanhanger vol producten naar bije afnemers

Jaarverslag Stichting M.E.E.RGroen 2021

Stichting M.E.E.RGroen is in september 2011 opgericht. Dit is het 10e jaarverslag.

Inhoudsopgave

	blz
Hoofdstuk 1: Inleiding	
1.1 Doel en werkwijze	3
1.1.1 De '1+1=5' aanpak	3
1.1.2 Het jaar in vogelvlucht	5
1.3 Organisatie	6
Hoofdstuk 2: Ontwikkeling deelname	9
Hoofdstuk 3: Werkzaamheden: inhoudelijk	9
3.1 Organisatie	11
3.2 GreenTeens	11
3.3 Natuurmarketing	11
3.3.1 Publiciteit	11
3.3.2 Boek Code Rood	14
3.3.3 Boomweggeefactie	14
3.4 Beheerprojecten	15
3.4.1 Haarlemmermeer	15
3.4.2 Aalsmeer	19
3.4.3 Heemstede	20
3.4.4 Teylingen	22
3.5 Meerbomen.nu	22
3.6 Bouwprojecten en opvolging	24
3.7 Stadslandbouw	26
3.8 Educatie	29
Hoofdstuk 4: Financiën	29
Tabel 1: Projectenoverzicht 2021	10

Hoofdstuk 1: Inleiding

Dit is het inhoudelijke jaarverslag. Het financiële jaarverslag wordt apart opgemaakt.

1.1 Doel en werkwijze

Stichting MEERGroen bestaat sinds september 2011 inmiddels 10 jaar. Dit is het 10^e jaarverslag. Zoals de naam aangeeft streven we naar meer groen en dan met maximale biodiversiteit en geen 'gazonnetjes' groen.

1.1.1: De '1+1= 5' aanpak

M.E.E.R. staat voor de Maatschappelijke, Ecologische, Educatieve, Economische en Recreatieve meerwaarden die met actieve burgerparticipatie bereikt kunnen worden. Daarbij staat burgerparticipatie voor het nemen van verantwoordelijkheid voor een duurzame toekomst door er niet alleen over te vergaderen, maar ook de handen uit de mouwen te steken.

Dat doen we vanuit onze '1+ 1=5' aanpak. Er zijn 2 manieren om deze aanpak te verduidelijken. De eerste is dat we graag willen dat alles wat we doen ten bate komt aan alles en iedereen. Dus het moet leuk en waardevol zijn voor 1: jou zelf; 2: voor ons als organisatie; 3: voor de wijk waarin het project ligt; 4: voor de samenleving als geheel en 5: voor de natuur, de biodiversiteit en dan eigenlijk ook nog 6: volgens een model dat nog een paar 100.000 jaar mee kan, oftewel een inbedding van deze samenleving in het lokale en wereldwijde ecosysteem op een evenwichtige manier.

Leuk, voldoening scheppend en elke dag weer verrassingen: Daar doen we het voor!

De tweede manier ligt besloten in de naam van M.E.E.RGroen, nl:

1: **Maatschappelijk** en sociaal willen we uitdragen dat er niemand met een beperking uitgerangeerd hoeft te zijn en dat er altijd mogelijkheden zijn om mee te doen en je nuttig te maken als je doet wat je wilt in plaats van wat je moet.

2: **Ecologisch** staan we voor een samenleving in evenwicht met de draagkracht van het ons omringende ecosysteem, waarin de mens niet alleen de natuur exploiteert ten eigen bate, maar waar er ook intrinsiek ruimte is voor de 48.000 soorten flora en fauna die in Nederland ook hun thuisland hebben.

3: **Educatief** geven we ruimte in onze projecten aan vele stagiaires en wordt er veel aandacht gegeven aan ecologische en soortenkennis. Wellicht het belangrijkste educatieve element, is het bijbrengen van praktisch inzicht en vaardigheden, die in een kantoorwereld waar we steeds meer naar toe groeien, steeds verder uit het zicht raken.

4: **Economische** meerwaarde brengt in onze werkwijze ook mee, want bijna alles wat aandacht en zorg vereist kunnen we van uit een vrijwilligersaanpak goedkoper of beter dan het bedrijfsleven. En als maatschappelijke organisatie met een duurzaamheidsambitie en plezier in het aangaan van een uitdaging, kunnen we veel met materialen die in het reguliere circuit afgekeurd zijn of weggegooid worden.

5: De **Recreatieve** meerwaarde staat voor het feit dat we geen wereldvreemde 'plantenmensen' zijn, maar dat ook de samenleving mag genieten van het fruit, de bloemenweides, de natuurspeelplaatsen, de groentetuinen en de insectenhôtels die we maken en beheren.

Zo kunnen we voor elke euro op 5 of 6 manieren 10 euro of meer meerwaarde genereren.

Altijd lekker buien bezig en altijd mooi weer (mar niet altijd voor hetzelfde werk)

1.1.2 Werkwijze

Het MEERGroen burgerparticipatie/vrijwilligers model is anders dan dat van de meeste andere groene organisaties. Wij doen niet alleen dingen die we leuk vinden, het gaat er ons om zo veel mogelijk

maatschappelijk en politiek draagvlak te verkrijgen voor een samenleving die in evenwicht met zijn omringend ecosysteem nog een paar honderdduizend jaar mee kan. En we kijken niet naar waar we zin in hebben, maar naar wat nodig is. En dat is met 20 wereldwijde ecologische crises zoals klimaat, biodiversiteit en noem maar op, niet vanzelfsprekend. Om die reden bieden wij inmiddels een 50-tal projecten aan waar '8 dagen in de week en 400 dagen per jaar' aan meegedaan kan worden, zodat tijdsbeschikbaarheid geen beperking is om mee te doen. Om dezelfde reden bieden we een scala van wel 25 soorten projecten aan zodat bijna iedereen die iets met 'buiten of natuur' heeft, er wel iets van zijn gading in kan vinden. Of dat nu bosbeheer, groentetuinen, bloemenweides, natuurspeelplaatsen, ijsvogelwanden of het bouwen van insectenhôtels is. Doe maar mee, is de boodschap. We zijn dus erg gefocust op de mogelijkheid dat zoveel mogelijk mensen en organisaties de handen uit de mouwen (willen) steken en niet blijven hangen in klachten of vergaderen over wat niet naar de zin is. Niet al onze projecten hebben de potentie om de hele samenleving te verenigen om er 'samen iets leuks' van te maken. Maar 1 project heeft die potentie zeker wel. En dat is de boomweggeefactie die we al sinds 2009 houden. In 2020 beleefde deze actie een doorbraak: De Meerbomen.nu actie die nationaal ging en in 2021 zelfs internationaal.

1.2 Het jaar 2021 in vogelvlucht

Onderstaand noemen we de meest in het oog springende ontwikkelingen van dit jaar, met een compleet verslag verderop:

- 1: Onze Haarlemmermeerse Boomweggeefactie is geëxplodeerd naar heel Nederland en daarbuiten
- 2: Nieuwe projecten en meer draagvlak
- 3: 10- jarig bestaan
- 4: De communicatie

Ad 1: Meerbomen.nu

Van 2009 tm 2019 organiseerden we de boomweggeefactie vanuit De Heimanshof. Op park2020 kregen we meer ruimte in 2020. In het staartje van het seizoen 2019/2020 hebben we een proef gedaan voor en met Urgenda om 100.000 bomen beschikbaar te maken. En dat leidde in de loop van 2020 tot het meerbomen.nu initiatief, waarmee we ondanks de Corona Perikelen in het 2020/2021 seizoen 500.000 bomen wisten te vinden en te verdelen. In 2021 professionaliseerden we de aanpak met de bomenplanner, waardoor veel acties geautomatiseerd werden. Ook hielp het dat het aantal vrijwilligers groeide naar meer dan 4000, mede door het Meerbomen.nu glossy in juni, het bomenfestival in september en zoveel publiciteit dat we het zelf bijna niet meer bij kunnen benen. Ook buiten Nederland wordt de ('Cunning' of 'slimme') aanpak inmiddels opgemerkt, waar bij een artikel in de Guardian veel hielp, maar ook de aandacht die CNN en EU commissaris Timmermans genereerde. Meer hierover in H 3.5.

 MEERBOMENU

Ad 2: Nieuwe projecten en meer draagvlak

Mede als gevolg van de meerbomen.nu actie ontstond er van allerlei kanten meer draagvlak en steun. Het bestuur werd versterkt door nieuwe mensen, in Aalsmeer, Teylingen, de Haarlemmermeer en Castricum kwamen er nieuwe

projecten op gang. Op Fort Kudelstaart leidde dat tot interessante ontwikkelingen met de provincie, de gemeente, en Waterschap Rijnland, in Castricum en Teylingen tot projecten en werk groepen we kregen er 2 projecten bij in en met de gemeente Haarlemmermeer. In Heemstede kwam er eindelijk beweging in het beheer van het Sorghbosch, kregen we er een 7^e bloemenweide bij, in Landgoed Mariënheuvel werd onze beheer aanpak gewaardeerd en de eerste toenaderingen in nog 2 private land goederen beloven veel goeds. Heel globaal is het streven om via de zorg over de afnemende biodiversiteit en de klimaatcrisis zoveel mogelijk geledingen in de samenleving te betrekken bij onze werkwijze via de meerbomen.nu actie. Bij personen en instellingen die daarvoor voelen, kunnen we de bomenactie uitbouwen naar alle 25 soorten ecologisch beheer die we als stichting MEERGroen uitvoeren. Op verschillende plekken in den lande ontstond daarvoor in 2021 interesse.

Ad 3: 10 jarig bestaan

In 2021 bestaat Stichting MEERGroen 10 jaar. In die 10 jaar hebben we veel hoogte- en dieptepunten meegemaakt, met besturen die niet functioneerden en nog recentelijk de problemen met onze uitvalsbasis De Heimanshof. In 2020 en 2021 hebben we een sterke ontwikkeling meegemaakt en is de acceptatie van de waarde van onze voor velen onorthodoxe aanpak (nl de hand en uit de mouwen steken en doen wat nodig is plaats van waar we zin in hebben) sterk gegroeid en daarmee het draagvlak. Dat begrip en draagvlak heeft geleid tot meer vrijwilligers, meer projecten en meer dragers voor de organisatie maar we zijn er nog lang niet. Op de schaal van de Haarlemmermeer, de regio en van Nederland kunnen we de problemen (het spanningsveld tussen de menselijke samenleving en zijn leefomgeving op ca 30 vlakken) waar we ons zorgen over maken, niet oplossen. Daarvoor is het omdenken op Europese schaal een minimum vereiste en zelfs dat is niet genoeg.

Ad 4: Communicatie

In 2021 is er zeer veel werk gestoken in communicatie. Dat noemen wij de natuurmarketingkant van ons werk. Je kunt nl nog zo veel goed werk doen: als niemand ziet wat je doet of nog erger het niet begrijpt, dan komen we niet verder. Na 2 jaar werk is begin 2021 de website geheel vernieuwd en van nieuwe functionaliteit voorzien, waaronder een verkooppagina, een geografische link naar de projecten, de mogelijkheid om te reageren op de inhoud van de berichtgeving en met een veel aantrekkelijker vormgeving en meer gebruiksgemak.

Op sociale media zijn we dagelijks of wekelijks actief om mensen die geen krant meer lezen (zoals de jongere generaties) te bereiken. Dat heeft geleid tot spectaculair meer volgers en dito interactie.

Ook in de geschreven en digitale pers waren en ontwikkelingen. In zowel de HC in de Haarlemmermeer en in Heemstede hebben we nu een vaste column, net als in een aantal digitale media. In de HC verschijnt reeds vanaf 2006 de column: Ontdek de flora en fauna van de Haarlemmermeer. In de Heemstedse courant verschijnt sinds augustus 2021 wekelijks het Natuurnieuws Heemstede en de wekelijkse blog wordt naast de website gedeeld op Haarlemmermeer nieuws; Zie bv

:<https://haarlemmermeer.nieuws.nl/columns/98944/st-meergroen-doneer-een-zaailing-actie/> en via de 2-10 uitgaven van NLmagazines: zie bv: <https://www.023magazine.nl/cultuur-uitgaan/2459-tegelbelasting-blog-stichting-meergroen>

1.3 Organisatie

Met de ambitieuze doelstellingen en de beperkte financiering van onze stichting blijft het bestuurlijk moeilijk. De doelstellingen van de stichting zijn zoveel omvattend en onze ecologische en maatschappelijke doelstellingen staan soms zo ver af van de gangbare mores in de samenleving, dat het moeilijk is om bestuursleden te vinden die in staat zijn de vertaalslag te maken tussen wat we doen en

waar we heen willen naar de vele maatschappelijke partijen en met name het bedrijfsleven en overheden. Wat we in feite nodig hebben, is een aantal bestuursleden met een groot maatschappelijk en politiek netwerk die full time in dienst komen om het eindeloze overleg in kantoortijd wat nodig is om instituties en overheden mee te krijgen, te voeren. Maar daarvoor ontbreken de fondsen omdat natuur en groen meer gezien worden als een kostenpost, waarop steeds verder bezuinigd wordt. Dat is een soort catch 21 situatie waar we als stichting nog onvoldoende antwoord op hebben. Onze aanpak vereist bijna full time inzet en dat is voor de meeste bestuursleden die zich vrijwillig in zetten op termijn meestal teveel gevraagd. Iedereen snapt dat waar we voor staan belangrijk is, maar om (de in het boekje Code Rood) geschetste aanpak te realiseren is een klus, waar velen zich aan vertellen.

Het bestuur is in 2021 wel versterkt met adviseurs:

Bestuursleden zijn:

Voorzitter: Franke van der Laan;

Secretariaat en Communicatie: Nanda Verbeek; met dagelijkse aanwezigheid in alle sociale media: website, twitter, Facebook, Linked-in, Instagram

Financiën: Petra Brinckman.

Algemeen lid: Ton Van Oostwaard,

Adviseurs: Bonnie Snoek, Rogier ter Kuile, Martijn de Liefde

Directeur van Stichting M.E.E.RGroen is F.B. (Franke) van der Laan.

In zijn werkzaamheden wordt hij bijgestaan door een team, dat deels als ZZP-er wordt betaald en deels op vrijwillige basis werkzaamheden organiseert en begeleidt.

Adri Huiberts is 5-6 dagen per week een dragende kracht en 'directeur' insectenhôtels, irrigatie en materiaalbeheer

De kern van het team bestond uit:

- Joop v/d Pol: Coördinator Werkgroep Wijktoin Houtwijkerveld
- Jeroen Doesburg: Coördinator Jansonius natuurstrook werkgroep
- Christoph Kokhuizen: Coördinator werkgroep Fort Hoofddorp
- Thalmon Overbeek: Coördinator werkgroep Zeilfort
- Rob en Mieke Choufoer: Coördinatoren werkgroep Mariënheuvel
- Remi van der Laan: webmaster samen met Nanda Verbeek: die samen de website hebben vernieuwd en onderhouden

Aangevuld met ervaren vrijwilligers zoals Jan Terwel, Adri Huibers, Ellen Hokke, Nanda Verbeek die allerlei taken en werkzaamheden zelfstandig verrichten en/of groepen kunnen begeleiden.

Ook werken we samen met de boswachters van Groenendaal Rogier Veldhuisen en Cees Versluis

Onze 'Hof fotograaf' John van Loon, die veel van onze projecten professioneel documenteert verdient een eervolle vermelding.

Van onschatbare waarde (wederzijds) is de samenwerking met het Meerbomen.nu team van Urgenda en met name Hanneke van Ormondt, Tjeard Hofstra, Marga Witteman en anderen.

In 2020 en 2021 hebben we het gebruik van App groepen geïntensiveerd, waardoor veel mensen directer betrokken zijn bij projecten in hun buurt en zelf vragen kunnen stellen en initiatieven kunnen ontplooiën.

Al met al is het een flinke en zeer betrokken groep mensen, die Stichting MEERGroen draagt en helpt.

Op 15 MEERGroen projecten werkt dit nu zo en ook zoveel mogelijk (ca 25) meerbomen.nu projecten in den lande proberen we met deze aanpak zelfstandiger en frequenter te laten functioneren.

In totaal werden in 2021 door 1300 (was 950 in 2020) verschillende mensen ruim 7000 (was 5700 in 2020) mandagen aan werk verzet op ruim 1000 ha (was 600) in 53 (was 38) verschillende projecten. Naast de regionale projecten die we jaar rond uitvoeren, is het aantal mensen en terreinen waar we via de meerbomen.nu ook aan werken zeer sterk in opkomst. Tussen november en maart werken we eigenlijk door het hele land heen om de finesses van het Haarlemmermeerse boomweggeefmodel uit te leggen en in te voeren. Een aantal van de terreinen waar we actief geweest zijn dit jaar zijn: de Broekermeerpolder in Weesp (3 en 5 ha bos aanplanten), Leidschendam, Den Haag, Vlaardingen, Rotterdam, Den Haag, Voorne, Arnhem, Ede, Hoenderloo, Kootwijk, Oldebroek, Fries Drentse Wold, Sittard, Castricum, Amsterdam (allemaal bomen oogsten en bosbeheer). Ook zijn de eerste stappen gezet over de grens in België in Essen (bij Rozendaal) en in Brussel (met EU commissaris Timmermans en de Vlaamse minister van Natuur Demir). Op de samenstelling van het vrijwilligersbestand en de op verschillende projecten wordt verder ingegaan in Hoofdstuk 3.

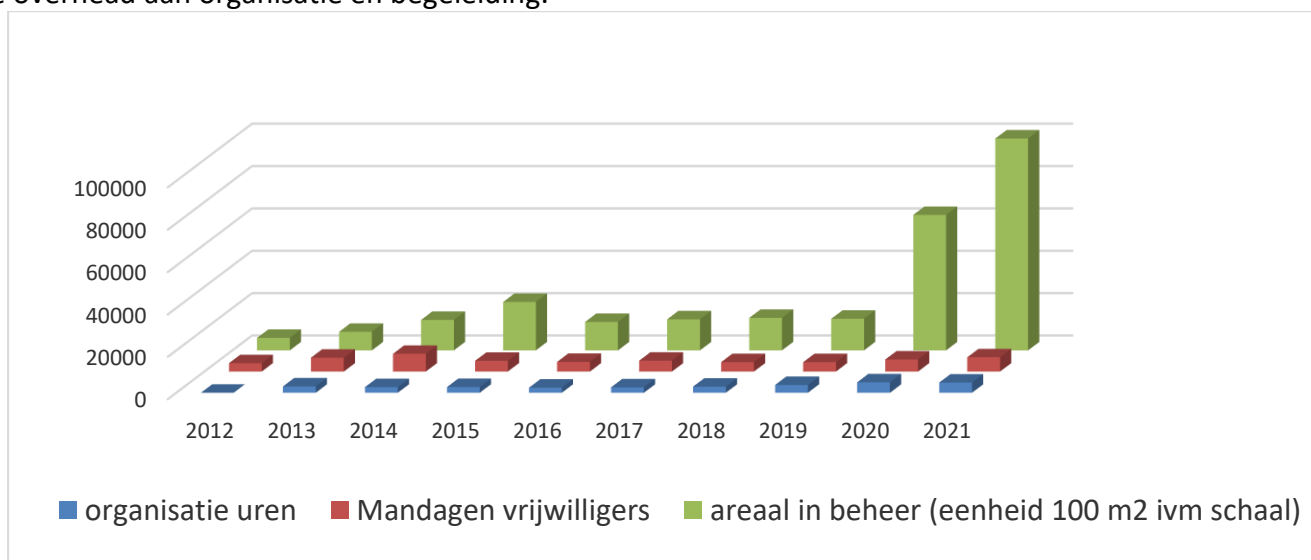
Hoofdstuk 2: Ontwikkeling deelname

Het MEERGroen burgerparticipatie-model is zo flexibel mogelijk in het aanbod van werk, zodat bijna iedereen een onderwerp of een activiteit van zijn gading kan vinden:

Het werk varieert van 'buffelen' tot fysiek lichte werkzaamheden of gastheer/gastvrouw zijn, stadslandbouw, natuurbeheer en natuurontwikkeling, het werven, begeleiden en opleiden van vrijwilligers, planten kweken, maken van video documentaires (zie website en youtube kanaal St.meergroen), foto documentatie, columns en blogs, educatieve routes maken inclusief rondleiden, fondsenwerving, technische werkzaamheden zoals het bouwen van nestkasten, insectenhôtels en dan

natuurlijk bestuurlijk werk, waaronder financieel beheer, netwerken, publiciteit, fondsenwerving, acquisitie en projectontwikkeling.

In tijdsbesteding zijn we ook zo flexibel mogelijk: Er wordt gestreefd naar een vaste groep deelnemers die een bepaald project of gebied in 'eigendom' neemt en er wekelijks of maandelijks aan werkt. Deze werkgroepen worden aangevuld door groepen vrijwilligers die af en toe, b.v. op een teambuildingsdag, op NLDoet, de nationale natuurwerkdag, Earth Day, of voor een stagedag komen helpen. We zeggen wel eens dat het bij MEERGroen elke dag NLDoet en nationale natuurwerkdag tegelijk is. En hoe groter en gemotiveerder de groep is, die zich aanmeldt, hoe flexibeler wij worden in het faciliteren van de wensen. Zo worden bijna 360 dagen van het jaar en 7 dagen per week activiteiten uitgevoerd op een of meer plaatsen tegelijk. Onderstaande grafiek geeft de ontwikkeling aan van de activiteiten, arealen in beheer en de overhead aan organisatie en begeleiding.

De bijbehorende getallen zijn:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
organisatie uren	2748.5	2991	2633	2709	2405	2562	2890	3666	4918	4794
Mandagen vrijwilligers	3942	6540	8374	5061	4567	5136	4434	4430	5670	6735
Areaal in beheer(ares ivm schaal)	5880	8755	143.50	228.25	134.00	146.57	153.17	149.14	639.14	1000.00*

*:schatting/orde grootte

Er is dus sinds een aantal jaren weer een gestage groei van zowel het areaal in beheer als het aantal mensdagen/vrijwilligers die zich inzetten. Het enige wat we kunnen meten is het aantal mensdagen die er in het veld gewerkt wordt. Daarmee gepaard is er meer tijd nodig voor het organiseren van alle activiteiten. Deze organisatie inzet is echter maar een fractie van wat MEERGroen losmaakt, van mensen en groepen de zelfstandig werkzaamheden uitvoeren en wat te denken van het Meerbomen.nu team waar MEERGroen onderdeel van uitmaakt waar soms 10-12 mensen via Urgenda aan werken. Ook het areaal in beheer wordt met alles projecten buiten de regio steeds diffuser om te meten. Het is b.v moeilijk aan te geven hoe vaak we er werken en in welk deel van elk terrein waar we het beheer eenmalig of structureel doen al of niet in aanvulling op wat anderen en de eigen beheerders doen. Hoeveel het exact is, is niet onze hoogste prioriteit. Het hoofddoel is dat het belang van burgerparticipatie en ecologisch beheer draagvlak en handen en voeten krijgt, en die trend is duidelijk positief.

Hoofdstuk 3: Werkzaamheden inhoudelijk

Tabel 1: Projecten overzicht 2021

Onderstaand staan de projecten van 2021 aangegeven met de aantallen mandagen en organisatie uren en de aantallen vrijwilligers die er in hebben deelgenomen. De nieuwe projecten van 2021 staan aangegeven **in kleur**.

volgnr	Project	startjaar	opp 2021 (ha)	Manda-* gen 2021	org. uren	Deelne Mers**
A	Organisatie					
1	Organisatie	2011	nvt	588	1509	8
2	Greenteens	2010	nvt	1	4	0
B	Natuurmarketing					
3	Columns en vlogs, Nieuwsbrieven	2012	nvt	158	228	10
4	Boek Code Rood	2011	nvt	3	1	2
5	Boomweggeefactie	2009	nvt	214	11	250
C	Beheer projecten					
6	Bloemenweides Floriande HD	2008	6	52	51	9
7	Bloemenweides Overbos HD	2007	4	22	20	8
8	Spoorlaan HD	2021	0,5	4	6	5
9	Pabstlaanpark HD	2021	1,5			
10	Groene Carré HD	2009	1	18	18	14
11	Groene Weelde HD	2010	5	12	8	8
12	Houtwijkerveld wijktuin HD	2010	2.5	51	34	15
13	Rotsen veld HD	2011	1	15	30	6
14	Meermond HS	2013	5.5	566	223	30
15	Kloosterlandgoed Mariënheuvel HS	2020	17	707	267	80
16	Landgoed Groenendaal HS	2015	90	158	41	30
17	Sorghbosch HS	2018	6	185	45	45
18	Pup-up parkje HD	2017	0.02	18	26	5
19	Zonnepanelen veld HD	2017	0.5	2	1	3
20	Jansonius terrein HD	2018	1	60	62	10
21-37	Meerbomen.nu	2020/2021	1000	2130	719	800
38-45	Bloemenweides Heemstede	2018	2,9	124	69	40
46	Teylingen	2021	3,75	27	12	20
47	Fort Hoofddorp	2020	0,8	441	122	30
48	Fort Kudelstaart	2020	1,5	266	143	12
D	Bouw projecten					
49	Insectenhotels	2009	nvt	76	51	12
E	Stadslandbouw					
50	Groente/Heemtuin Geniedijk HD	1996	0.2	171	281	6
51	Voedseltuin Park 2020	2015	0.45	798	799	50
52	Tuin Den Burgh	2018	0.1	0	1	1
	totaal		1141,95	6867	4782	nvt
F (extra)	Educatie					
53	Stagebegeleiding/deelname	2008	nvt	151	96	79

*: Met mandagen worden hier vrijwilligersmandagen bedoeld. Die zijn meestal niet 8 uur, maar 6 of 7 uur, waarvan circa 1-2 uur besteed wordt aan rondleidingen, socialiseren, koffie drinken, etc. en er 4-6 uur netto echt gewerkt wordt.

**De deelnemers per project kunnen niet opgeteld worden omdat veel mensen aan meerdere projecten meewerken.

*HS=Heemstede;HD=Hoofddorp

Er is een verscheidenheid aan projecten op uiteenlopende gebieden in uitvoering: natuurbeheer en stadslandbouw, maar ook het bouwen van insectenhôtels, de aanleg van boomgaarden, de bouw van natuurspeelplaatsen, de opleiding en begeleiding van stagiaires, jeugdactiviteiten, het organiseren en het oprichten van burgerparticipatieplatforms. Daarbij komen werkzaamheden voor als voordrachten, lezingen, vergaderingen, websites het opzetten van financiering en organisatie en het maken van documentaires. Het doel van de projecten is, mensen de gelegenheid bieden kennis, ervaring, beleving en affiniteit op te laten doen door zelf verantwoordelijkheid te nemen en zelf de handen uit de mouwen te steken voor een bijdrage aan de sociale en ecologische leefomgeving. In tabel 1 wordt een overzicht en verantwoording gegeven van soorten activiteiten, het startjaar, het areaal, het aantal deelnemers (in mandagen), de begeleiding/organisatie (in uren). Er zijn projecten bij die langer lopen dan Stichting MEERGroen bestaat. Dit komt omdat die projecten eerder zijn gestart en in 2011 door MEERGroen zijn overgenomen/gecontinueerd die eerst door de beheerder van De Heimanshof waren gestart.

3.1: Organisatie

‘Organisatie’ omvat alle activiteiten, meestal van directeur en bestuursleden die niet rechtstreeks aan een project gekoppeld kunnen worden, zoals bestuurlijke activiteiten en vergaderingen, rapportage, boekhouding en administratie, netwerken en contacten onderhouden, de aanloopfase voor nieuwe projecten, lezingen geven en vergaderen, nieuwe vrijwilligers zoeken plus inwerken en acquisitie activiteiten, voordat een project operationeel wordt. Daar hoort ook bij het aanwezig zijn op talloze sociale media van bv vrijwilligerscentrales in de regio, persberichten maken, het organiseren en bekend maken van landelijke gerelateerde activiteiten zoals NLdoet, Burendag, Nationale Natuurwerkdagen, Earth Day, Fête de la Nature, etc. en het inspelen op de behoefte van bedrijven en organisaties voor team building, MVO en MBO activiteiten het schrijven en opvolgen van projectvoorstellen en opvolgen en invullen van financieringsmogelijkheden, etc. De uren voor de organisatie van de meerbomen.nu actie zitten hier niet in verwerkt. Die staan onder project 20-35 vermeld.

3.2: GreenTeens

De GreenTeens zijn eind 2019 over gestapt van De Heimanshof naar Stichting MEERGroen. Deels door de leeftijdsopbouw van de leden, die gingen studeren en deels door de Coronabeperkingen is deze potentieel veel belovende jeugdafdeling van MEERGroen in 2021 helaas niet aan activiteiten toe gekomen.

3.3 Natuurmarketing

3.3.1: Publiciteit (nr 3 in tabel 1)

Natuurmarketing is een essentieel onderdeel van ons werk. Gezien de vooroordelen die er over het werken in de natuur bestaan, is een permanente stroom van nieuws nodig om te onderstrepen hoe leuk, voldoening scheppend en gezond het is om samen de handen uit de mouwen te steken en om door te geven hoeveel inspiratie en energie dat op kan leveren. Die stroom van nieuws is bedoeld om steeds meer mensen te bereiken en levert op termijn hopelijk het draagvlak op waardoor ze besluiten om ook een keer te komen kijken en mee te doen.

Onze natuurmarketing in 2021 bestond uit:

- Persberichten over activiteiten (in 2021 15x)
- De tweewekelijkse Flora en Fauna column in de HC en op de website en 23x in 2021. Tot 2015 verscheen deze column wekelijks en door een bezuiniging bij de krant daarna om de 14 dagen. Inmiddels zijn er 517 columns verschenen. De column is gericht op het onder de aandacht brengen van bijzondere flora en fauna in de Haarlemmermeer. Dus zoveel soorten zijn er inmiddels

behandeld van de ca 10.000 soorten die er in de polder voorkomen. De gedachte achter de column is dat als het algemene beeld is dat de Haarlemmermeer ‘een kleibak is met wat aardappels, onkruid en veel kantoren’ dat er minder zorgvuldig met het beheer van de openbare ruimte wordt omgegaan dan wanneer men zich realiseert dat er talloze bijzondere en zeldzame soorten voorkomen en dat er ook in de Haarlemmermeer bijzondere natuur voorkomt die de moeite waard is om een eigen plekje te gunnen, te bekijken en te beschermen. Een 2^e en 3^e reden voor de column is om contacten te leggen met andere natuurkenners en mensen die mee willen helpen om de handen uit de mouwen te steken. Per column komen er tussen de nul en 10 reacties, afhankelijk van het onderwerp;

- De wekelijkse blog op zaterdagavond op de website (52x in 2021) met een overzicht van wat er die week gebeurt is. Inmiddels zijn er 370 blogs verschenen sinds 2014;
- De 4 wekelijkse vlogs op youtube met 13 producties in 2021. Bij het maken van de vlogs, met mede als doel om ook de jongere generaties te bereiken, hebben een aantal mensen intensief meegewerkt. Insprekers in 2019 waren Mieke van Leeuwen van de Mariënheuveld werkgroep, Franke van der Laan, Christopher Kokhuisen van de fort Hoofddorp werkgroep. De vlogs lopen sinds oktober 2017 en sinds die tijd zijn er 75 gemaakt. Daarnaast zijn ook de oudere filmpjes en documentaires die bv door anderen zoals de VPRO, Meerbomen.nu, RTV Amstelveen en Hilversum, Heel Haarlemmermeer, SHARE meets, filmische stage verslagen, Haarlemmermeer TV en KRO-NCRV BinnensteBuiten zijn gemaakt toegevoegd aan het kanaal in de vorm van playlists;
- De website stichtingmeergroen.nl. De website wordt vooral actueel gehouden met de blogs, de Flora en fauna columns en de youtube vlogs. De webmaster is Remi van der Laan, bij gestaan door Nanda Verbeek voor de vormgeving en de directeur voor de inhoud. Begin 2021 is na 1,5 jaar voorbereiding de hele website op een ander platform met meer mogelijkheden over gezet en wat vormgeving en functionaliteit betreft aan de eisen van de tijd aangepast. Dat was een majeure operatie, die mede op geleverd heeft dat er veel makkelijk inhoud kan worden toegevoegd, er is een grafisch entree voor de projecten ingebouwd, er kan door lezers gereageerd worden en er is een verkooppagina geïntroduceerd voor producten zoals boekjes insectenhôtels, e.d.

Gebruikers	Sessies	Bouncepercentage	Sessieduur
8,9K	11K	61,49%	1m 17s
↑40,9%	↑41,1%	↓15,5%	↑25,7%

Google analytics biedt een interessant in kijkje in de belangstelling voor ons werk. Zie bovenstaande grafiek met de dikke lijn voor 2020 en de gestippelde lijn voor 2021. Per jaar hebben we 9000 tot 11000 bezoekers. De pieken in beide jaren vallen meestal samen met toonaangevende tv uitzendingen, krantenartikelen en evenementen.

De pagina's die het meest bezocht worden, zijn : homepage , projecten en nieuws;

- Twitter: Nanda heeft ook veel werk gedaan om de twitter account @Smeergroen account meer leven in te blazen met regelmatige posts (inmiddels 1085, waarvan 420 dit jaar) . Dat en vooral onze meerbomen.nu activiteiten hebben geleid tot een flinke groei in het aantal volgers met 18 % naar 1233 (van 1146 in 2020);
- Facebook. Op facebook zijn er post geplaatst en hebben we inmiddels 468 volgers en leverde dit jaar 380 likes op.
- Op Instagram zijn we dit jaar actief geworden en daar is veel beweging. In mei waren er 506 volgers en op dit moment meer dan 1000. De hierbij afgebeelde berichten hadden het grootste bereik:

- Meerbomen.nu Deze actie kende bijna alleen maar nieuwe hoogtepunten. Het seizoen 2020/2021 werd afgesloten met een grote uitdeeloperatie naar alle provincies (zie foto voorpagina) met elektrische voertuigen, waarmee we op 500.000 bomen kwamen. Van dat seizoen is een meerbomen.nu bewaarglossy uitgebracht in juni met een voorwoord van Frans Timmermans. Hij geeft daar al aan dat hij een (groot?)deel van de 3 miljard bomen die hij op korte termijn in Europa wil planten met onze aanpak wil doen. Het nieuwe seizoen begon al weer in september met het meerbomen.nu festival in Doorn met veel pers aandacht en honderden deelnemers. Intussen werd er gewerkt aan de bomenplanner als tool waarmee iedereen zelfstandiger kan werken. Dat bracht het aantal acties per dag significant omhoog vanaf november. De zaailingen inleverdag in november trok vervolgens de aandacht van de Engelse Guardian krant, waarna er in de hele wereld aandacht ontstond. De volgende topper was de start van de actie in België en Europa met

de Vlaams minister van Natuur Demir en EU commissaris Timmermans , wat weer de aandacht trok van CNN die over onze actie een documentaire gaat maken begin 2022. En tussendoor zijn er in tientallen gemeentes en provincies acties gaande die elk door wethouders en gedeputeerden en de pers aandacht krijgen. Het is goed om te merken dat er een eigen dynamiek aan het ontstaan is die door 1 persoon niet meer bij te houden is. Zo moet het tot iedereen in Nederland, Europa en de wereld mee bouwt aan een toekomst die nog 100.000 jaar mee kan (i.p.v. 10);

- Nieuwsbrieven. Er zijn sinds 2018 2 nieuwsbrieven opgezet: een algemene en een Engelstalige voor de park 2020 community. Het was echter zo druk dat er van beide nieuwsbrieven maar tijd was om er 1 of 2 uit te brengen i.p.v. de gewenste 4 en 10. De algemene nieuwsbrief heeft 380 abonnees, en de Park 2020 nieuwsbrief 161.

3.3.2 Boek Code Rood: In Oorlog met onze leefomgeving (nr 4 in tabel 1)

Wat we als MEERGroen willen, de analyse en drijfveren daarachter en hoe we het doen, is nogal een verhaal. Dat verhaal is het best samen te vatten met de bekende slogan: 'Think Global, Act Local'. Het is over de jaren gebleken dat dat voor de meeste mensen een ver van hun bed concept is. En dat komt weer omdat de wereld zo ingewikkeld is gemaakt met die 7.8 miljard mensen die door elkaar krioelen en elkaar en hun toekomst vooral in de weg zitten, dat de meeste mensen zich terugtrekken in een zelf gekozen mini wereld en de boel de boel laten. Of dat nu hun taakomschrijving is of hun voetbalclub of gezin. Ook biologen, die zouden moeten kunnen zien dat de menselijke samenleving zijn eigen leefomgeving en toekomst in gevaar brengt, lijken dat te doen, door zich vooral te focussen op detail onderwerpen zoals; 'orchideeën', 'vogels' of minutieus wetenschappelijk onderzoek. Als Stichting MEERGroen leven en werken we vanuit het idee dat het anders moeten kunnen: dat je van elke dag een feestje kunt maken, voor jezelf, je wijk, de samenleving en de natuur en niet voor 10 jaar en dan na ons de zondvloed, maar volgens een concept dat nog 100.000 jaar mee kan. Maar dat vereist wel dat we een zachte landing moeten regelen voor de vele ecologische crises die we als homo economicus oproepen. Dat is een groot verhaal, dat de niet zomaar in 10 minuten vertelt kan worden en dat nogal binnenkomt. Daarom hebben we deze analyse en de aanpak maar eens op papier gezet, zodat het rustig gelezen en herlezen kan worden. Dit boek is na 10 jaar schrijven en bijslijpen in 2018 in druk verschenen. We hopen dat het op deze manier kan bijdragen aan het verspreiden van het MEERGroen gedachtengoed en het op gang brengen van een maatschappelijke discussie, die hopelijk leidt tot het uitbouwen van MEERGroen of partnerschappen buiten de regio waar we tot nu toe werken.

Inmiddels zijn 400 van de 500 gedrukte exemplaren verspreid. En gezien onze ambitie om met projecten als meerbomen.nu ook niet Nederlands sprekenden in Nederland te bereiken en buiten de grenzen in Europa aan de gang te gaan wordt er gewerkt een aan Engelstalige en geactualiseerde versie.

3.3.3 Boomweggeefactie (nr 5 in tabel 1)

De boomweggeefacties houden in, dat de hele herfst en winter bomen verzameld worden, die t.g.v. de nationale boomfeestdag rond 15 maart en tot 1 april weggegeven worden, met alles wat daar aan publiciteit en activiteit bij komt kijken.

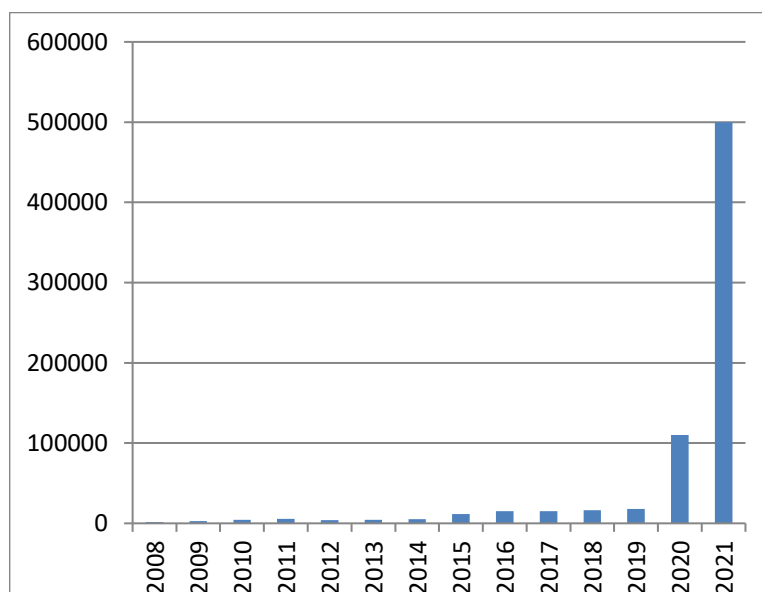
De boomweggeefacties (sinds 2009) bestaan uit het beschikbaar stellen van verzamelde bomen en struiken aan particulieren om hun tuin en terreinen natuurvriendelijk mee in te richten. Het valt dus deels onder de meerbomen.nu actie, maar die is vooral gericht op eigenaars van grotere terreinen, die honderden tot (tien)duizenden bomen afnemer en meestal zelf planten. De dynamiek richting de burgers is heel anders. Daar ligt de focus op kleine aantallen bomen voor grote aantallen mensen en heel veel aandacht voor voorlichting over biodiversiteit, snoeien en verzorging. Op de boomweggeefactie in 2021

kwamen op 1 dag meer dan 250 mensen af op de hub in Park 2020 en werd deze actie in een tiental andere gemeentes ook opgestart, zoals Maarsen, Den Bosch, Castricum en Den Haag. In het seizoen 2021/2022 houden we verschillende inlever- en uitdeeldagen, in november, januari en februari een op de boomfeestdag 16 maart. Op deze inleverdagen kunnen mensen zaailingen uit hun eigen tuin brengen of ruilen. Zo proberen we het bewustzijn van het belang van bomen en ecologie te vergroten en in contact te komen met meer mensen die mee willen helpen.

Overzicht van de ontwikkelingen sinds 2008:

Verloop van de Boom weggeefactie

jaar	Aantal bomen
2008	1500
2009	2800
2010	4500
2011	5500
2012	4000
2013	4300
2014	5000
2015	11500
2016	15000
2017	15000
2018	16500
2019	18000
2020	110.000
2021	500000

3.4: Beheerprojecten

Het overgrote deel van de projecten valt onder de beheerprojecten. We bespreken ze per gemeente.

3.4.1 Haarlemmermeer

3.4.1.1: Beheer contract met Gemeente Haarlemmermeer : IJtochtzone (nrs 6 en 7 in de tabel) Spoorlaan (nr8), Pabstlaan Fruit park (nr9), Houtwijkerveld (nr12) , Rotsenveld (nr13) Jansonius natuurstrook (nr 20) in tabel 1

Op 1 september 2018 ging een driejarig nieuw beheercontract in voor 4 projecten.

In 2020 werd het contract met een jaar verlengd en er werden 2 nieuwe projecten toegevoegd: een bloemenweide van 0.6 ha aan de Spoorlaan en de restauratie van een fruittuin van 1,5 ha aan de Pabstlaan, beide in Hoofddorp.

Van dit seizoen is weinig bijzonders te melden. We hebben alle projecten goed bijgehouden, omdat consistent lange termijn beheer zeer belangrijk is voor natuurontwikkeling. Wel was het een erg nat jaar, wat niet voordelig was voor het hooien en frezen. Gedenkwaardig is wel te vermelden dat de orchideeënweide aan de IJtocht zone van ca 1 ha inmiddels meer dan 2 miljoen orchideeën telt, vooral moeraswespenorchis van nul in 2008.

In Tabel 1 staan de uren organisatie en begeleiding en de mandagen vrijwilligerswerk, die in 2021 besteed zijn aan deze projecten.

Voor het machinewerk (maaïen, hooien, frezen) is Loonbedrijf RVR ingehuurd waarmee een steeds een mooiere combi groeit in het uitbuiten van de voordelen van handmatig en machinewerk.

RVR heeft verschillende machines ingezet voor hooien, frezen, zaaien van bloemenweides en moerasgebieden

3.4.1.2 Spaarnwoude

In drie gebieden van recreatieschap Spaarnwoude zijn we actief sinds 2009: Groene Weelde, Groene Carre Zuid en Boseilanden.

Groene Carre Zuid (nr 10 in tabel 1)

In 2009 hebben met eigen budget een kuil met afstervende wilgen vergraven en er van 1 biotoop 7 van gemaakt. 5 daarvan bestaan uit een nat-droog gradiënt en 2 uit bos, waar bij we 1 deel bos selectief dunnen tot een zo gevarieerd mogelijk loofbos en een ander deel laten we ongemoeid zodat de berken daar gaan domineren en de (bitter) wilgjes blijven afsterven. De nat-droog gradiënt bestaat uit een 5-tal zones van amfibieënpoel via een kletsnatte zone, tot steeds droger. Doordat de bodem bestaat uit voedselarme zandige klei (ex Waddenzee zandbank) met daarin schelpen en brak kwelwater en de laagte geen afwatering heeft en dus soms droog staat en soms helemaal vol met regenwater, is er midden in de Haarlemmermeer een soort duinvallei ontstaan.

Op minder dan 1 ha groeien er inmiddels 2000 rietorchissen, 30.000 moeraswespenorchissen, 200 brede wespenorchissen, 1000 zomerbitterling, 200 rondbladig wintergroen, 500 moeraskartelblad, 3 soorten ogentroost en 3 soorten duizendguldenkruid. De laatste spectaculaire ontwikkeling is dat parnassia (een duinvallei plant) zich tot meer dan 20.000 exemplaren heeft uitgebreid.

Al deze soorten zijn bijzonder of heel bijzonder en veel staan op een rode lijst als bedreigd. En daarnaast staan er nog 60- 80 andere soorten. In de bosjes broeden o.a. blauwborst, fitis, tjiftjaf, zwartkop, winterkoning en nachtegaal. Ook op paddenstoelengebied is het een bijzonder terrein met o.a. met de knalrode zwart wordende wasplaat, de fopzwam en verschillende soorten melkzwam. Tussen november en maart verwijderen we de zich massaal opkomende zaailingen van berk, els, populier, (bis, kat, bittere en geoorde) wilgen, rode kornoelje, maar ook de overvallige zaailingen van kers, den, meidoorn en duindoorn. Deze krijgen via de meerbomen.nu actie weer een nieuwe standplaats waar ze groot kunnen worden. Rond

Nldoet maaien en hooien we de duinvallei. In 2021 werd ook het verzamelen van zaden bv van moeraskartelblad , ratelaar, parnassia en orchideeën geïntensiveerd.

30 kilo zaad van 50 soorten vereist oogsten, schonen en droge muizenvrije opslag zoals hierop de Meijerslaan Groene Weelde en Boseilanden (nr 11 in tabel 1)

Ook in de Groene Weelde, houden we een aantal orchideeënweides bij sinds 2009. Bij de Big spotter Hill is inmiddels het aantal soorten orchideeën toe genomen van 1 tot 4 : de eerste soort was de rietorchis, daarna volgde de brede wespenorchis, toen de moeraswespenorchis en sinds 2020 neemt ook de grote keverorchis snel in aan tal toe. Het wachten is op de bijenorchis. Deze orchideeën komen er tot ontwikkeling door consistent en handmatig beheer. Ook hier bestaat dat vooral uit het verwijderen van massaal opkomen zaailingen: vooral van ruwe berk zwarte els, maar ook de zomereik, zoete kers en rode kornoelje zijn hier redelijk talrijk. En van boswilg, katwilg een geoorde wilgen dunnen we bestaande bomen, waarbij de slieten ook elders geplant worden. De extra handen via de meerbomen.nu actie maakten het mogelijk dat we veel achterstallig onderhoud hebben kunnen inlopen.

In de Boseilanden zijn we in 2021 niet aan het werk geweest.

3.4.1.3 : Pop Up Parkje raadhuisplein (nr 18 in tabel 1)

Het Pop Up Parkje (PUP) hebben we op verzoek van de Stichting Winkel centrum Hoofddorp in 2017 ingericht op een oude afgekeurde skatebaan. Het was een stukje tijdelijke natuur tot het raadhuisplein compleet verbouwd zou worden. Dat proces gaat in 2022 van start. Dus 2021 was het laatste jaar dat we dit parkje in beheer hadden. In januari 2022 gaan we alle struiken, bomen en planten 'redden' en er een nieuwe plek voor zoeken, waar ze echt groot kunnen worden. In 2021 is er een onaangename ontwikkeling geweest: Het parkje heeft zich ontwikkeld tot een hangplek voor jeugd, maar ook voor drugsdealers en lover boy bendes. De situatie werd onhoudbaar en daarom is halverwege de zomer 2021 het park afgesloten met een hek.

3.4.1.4: Zonnepanelenveld (nr 19 in tabel 1)

Langs de rondweg Hoofddorp noord, de N201 ligt een groot zonnepanelen veld van 20 ha. De beheerder had behalve voor de opwekking van duurzame zonne-energie ook belangstelling om de waarde van biodiversiteit onder de aandacht te brengen. Zo zijn er gesprekken gestart om een combinatie van bloemenweides en vaste bloeiende beplanting langs de rond weg aan te brengen en een viertal insectenhôtels. In 2020 zijn de 4 insecten hotels al geplaatst. In 2021 zijn er bloemenweides omheen aangelegd.

3.4.1.5: Fort Hoofddorp (nr 47 in Tabel 1)

Fort Hoofddorp is onderdeel van de stelling van Amsterdam en de afgelopen 10 jaar is daar een restauratieproces uitgevoerd. Door de stichting Fort Hoofddorp werden we in 2020 benaderd of we konden helpen met het beheer van de buitenruimte. Die is ca 8000m² groot. Want de meeste tijd een aandacht was besteed aan het gebouw zelf.

We vinden het leuk om hard te werken, maar daar hoort ook bij dat we elk dag afsluiten met een gezellige nazit, al of niet in een café

In juni 2020 is er met crisis maai-beheer gestart. Vanaf september 2020 was er een groepje van 10-15 vrijwilligers gevormd en sinds die tijd zijn er veel dingen tot stand gebracht. Het is verbazingwekkend wat je met zo'n groep aan werk kunt verzetten:

- De oever van de noordgracht voor het fort is bekleed met graszoden waar in een kruisbessenhaag is geplant. Aan de waterkant is rabarber geplant.
- De distelplaag is met maaimachine, bosmaaier en spade ter hand genomen en eind 2021 volledig onder controle.
- Op het dak van het fort is een groentetuintje t.b.v. het restaurant ontgonnen en ingezaaid+geogost

- Verschillende soorten wilde bloemenmengsels zijn er ingezaaid, langs de groente tuin en langs de paden
- Er is een klein fruitboomgaardje aangeplant
- Er is een Piet Oudolf tuin aangelegd in een van de 2 omsloten 'valleien' in het fort.
- Een deel van de begroeiing vooral waar koninginnekruid domineert, wordt gehandhaafd en beheerd d.w.z. gemaaid en gehooïd.
- Behalve de 80 kruisbessenstuiken voor het restaurant terras zijn er 100 Japanse wijnessen geplant dele in een soort wijngaardje op de zuidhelling van het fort.
- De rest van de buitenruimte op het fort wordt bij gehouden, d.w.z. gewied of gemaaid en gehooïd.
- Boomgroei van vooral elzen en essen en de riet aan de oevers wordt bijgehouden
- Op overmatige groei van vooral rode kornoeljes op 1 helling hebben we nog geen antwoord. Dat zou wel eens de inzet van een graafmachine kunnen vereisen. Overtallige struikjes van een geschikte maat daarvan en van meidoorns en rozen worden geoogst voor de meerbomenactie Er komen grote hoeveelheden hooi en wiedzand vrij bij ons beheer. In ons circulaire beheer verwerken wij die lokaal in een composthoop tot tuin aarde. Dit proces werkt pas goed als er pompoenen op verbouwd worden. Door de enorme naaktslakkenplaag door overvloedige regen is er geen enkele pompoen van 10 pogingen met 300 planten en zaden tot wasdom gekomen.

3.4.2 Aalsmeer nr 48 in tabel 1)

3.4.2.1: Zeilfort

Als direct gevolg van het in beheer nemen van fort Hoofddorp volgde een 2^e fort van de Stelling van Amsterdam. Bij de officiële opening van het Fort Hoofddorp in september ontmoetten we de beoogde eigenaar van fort Kudelstaart: het Zeilfort. Zijn BV en Stichting willen dezelfde architect, die het fort Hoofddorp heeft gerestaureerd, inzetten. Op fort Kudelstaart speelt hetzelfde probleem met de buitenruimte. Die is niet 8000 maar 15.000 m² groot. Zo ontstond er een gesprek wat al snel uitmondde in het oprichten van weer een vrijwilligersgroep die zich sinds Kerst 2020 bezig houdt met de buitenruimte van het Zeilfort. Op het Zeilfort is er zeker 50 jaar minimaal onderhoud aan de buitenruimte gedaan. Daardoor staat een groot deel vol met tientallen grote bomen en duizenden zaailingen en wortelopschot. Op dit fort is het oorspronkelijke duinzand nog deels aanwezig, waardoor er een hoge potentie is voor de ontwikkeling van een gevarieerde en bloemrijke kruidenlaag. In het afgelopen jaar is er daarom veel gewied (aan bramen, zuring, Canadese fijnstraal en distel), zijn er boompjes verwijderd en geoogst. Met de groepje die elke maandag middag werkt, hopen we zo stap voor stap de ecologische, recreatieve en cultuur-historische waarde verder op te waarderen. Het fort heeft ook een rol in een meeromvattend plan van provincie en gemeente om de Westeinderplas en omgeving te ontwikkelen voor hoogwaardige natuur en recreatie. Op die manier zijn er dit jaar samenwerkingsverbanden ontstaan die allerlei veelbelovende mogelijkheden bieden voor de toekomst. Een daarvan haakt aan op het bomenbeleid van de gemeente Aalsmeer.

Er is nog wat achterstallig onderhoud op het Zeilfort in de buitenruimte

3.4.2.2: Bomenplan Aalsmeer

De gemeente Aalsmeer heeft een plan ontwikkeld om ook meer bomen te planten. Aan een bewonersplatform hebben we in 2021 1000 zaailingen geleverd, die in Aalsmeer uitgedeeld zijn met de boomfeestdag in maart. Deze proef smaakte naar meer en natuurlijke willen wij in elke gemeente met gemeente en bewoners bomen oogsten en uitdelen. Omdat we dat ook al op het fort deden en we parallel in gesprek waren met Hoogheemraadschap Rijnland kwam de gesloten waterzuivering op een terrein van 3 ha in Aalsmeer in beeld. Daar is nu een bomenhub voor Aalsmeer ingericht en kunnen er ook duizenden zaailingen geogst worden in het bosplantsoen van 1 ha dat om dat terrein ligt.

3.4.3 . Heemstede:

3.4.3.1 : Algemeen

In Heemstede zijn we sinds juli 2013 actief. Het eerste project was Speelbos Meermond (6 ha), waar bijna elke vrijdag door een groep van 15 mensen wordt gewerkt. Sinds 2015 wordt er ook in landgoed Groenendaal (90 ha) gewerkt met de boswachters. Sinds 2018 hebben we er een 5-tal bloemenweides van totaal ruim 2.5 ha bij. In 2021 er is een 6^e bloemweide in beeld gekomen aan de Blekersvaart weg.

In 2019 kregen we een gebouw van de gemeente in bruikleen, dat dienst doet als slecht weer werklocatie, voor het bouwen van insectenhôtels en nestkasten, ontmoetingsplek voor de GreenTeens en vergaderingen en lezingen. In 2020 kwam het kloosterlandgoed Mariënheuvel (17 ha) in beheer. Voor de 5 bloemenweides en Mariënheuvel zijn er aparte werkgroepen en – groepjes die via app-groepen verbonden zijn. En in 2021 hebben we een beheerovereenkomst af kunnen sluiten voor een eerste deel van het Sorghbosch. Ook in andere land goederen wordt er gewerkt in het kader van de meerbomen.nu actie.

Een ander lang gekoesterde wens is in 2021 in vervulling gegaan: een vaste wekelijkse natuur column in een Heemstedse krant: De Heemstedse Courant sinds augustus. Op die manier hopen we meer in contact met de samenleving te komen en aan meer vrijwilligers.

3.4.3.2: Meermond (nr 14 in tabel 1)

Er is een vaste, trouwe groep van 10-20 mensen die elke vrijdag present is. Uit die groep is een coördinatiegroep voor het Meermond beheer gevormd, die zelfstandig veel werk uitvoert. O.a. een uitgewerkt beheerplan. In 2021 is er veel werk gemaakt van het terugdringen van verschillende plekken met Japanse duizendknoop en de boombegroeiing op het midden terrein is uit gedund. In plaats van zelf het hele jaar door zaaien is er nu meer machinaal gemaaid en gehooïd (door Landschap Noord Holland) en heeft de groep zich meer gericht op het beheer van de niet vlakke delen zoals de hellingen, de uitzichtsheuvel, de oevers van het Spaarne en het moeras. Door de Corona situatie is Meermond door velen ontdek. Dat gaf een hoge recreatie druk, van mensen die niet altijd veel kijk hadden op de mores van ecologisch beheer. Het plat lopen van de bloemenweide is in goede banen geleid door een pad aan te leggen met een infobord en lage hekjes.

Tot ons leedwezen hebben we moeten besluiten geen takken en stammen meer beschikbaar te maken omdat die niet meer voor huttenbouw ,maar voor vuurtjes werden ingezet of om elke week in de vijver te gooien. Ook wat er nog lag, hebben we daarom moeten afvoeren

Al met al stond Meermond er het hele jaar weer prima bij. Bijzondere ontdekkingen waren vossenjongen en een unieke paddenstoel die tot dusver alleen in Nederland ontdekt is: De Toverchampignon.

3.4.3.3 Mariënheuvel (nr 17 in tabel 1)

Het ex klooster landgoed Mariënheuvel is 17 ha groot. Het kloostergebouw zelf is in 3 jaar verbouwd tot een conferentiecentrum voor Chateauforum, die het verhuurd aan bedrijven. Het omringende landgoed bestaat uit een vijver met watergang, een weide van ca 4 ha en de rest is bos. In september 2020 hebben we beheer afspraken kunnen maken en vanaf november dat jaar werken we er elke zaterdag aangevuld met mensen die via bv Nldoet of de meerbomen.nu actie komen helpen.

Met Nldoet hielpen er 2 dagen 20 en 45 mensen. Dan schiet het werk lekker op

Inmiddels is er een vaste groep elke week actief op de zaterdag van tussen de 6-15 mensen. In de winter ligt de focus op bosbeheer, mede voor de meerbomen.nu actie en de vaste groep heeft in de rest van het

jaar bloemenweides aan de bosranden en een groentetuin ontwikkeld, bollen geplant en paden gerestaureerd. In oktober 2021 is Chateauforum open gegaan en af en toe schrijven zich ook bedrijven in, die naast vergaderen ook de handen uit de mouwen willen steken.

3.4.3.4 Groenendaal en andere landgoederen (nr 16 in tabel 1)

Sinds 2015 werken we met de Meermond groep ook in Groenendaal en in die periode is er naar schatting 45 ha van de 90 van esdoorn opschot met wortel en al ontdaan zodat de monumentale eiken, beuken en lindes beter tot hun recht komen. In 2021 is er een beetje de klad in gekomen en hebben we maar een paar keer in Groenendaal gewerkt. Wel werkt de groep vooral voor de meerbomen.nu actie in twee andere land goederen: Huis te Vogelenzang en Berkenrode.

3.4.3.5 Sorghbosch (nr 17 in tabel 1)

Mede omdat het werk dat wij weten te verzetten en de toegevoegde recreatieve, educatieve en maatschappelijke waarden in Meermond en Groenendaal niet onopgemerkt zijn gebleven, is sinds 2017 nog een terrein in zicht gekomen als potentieel werkterrein. Het gaat om het Sorghbosch, ook een oud landgoed van ca 6 ha waarin en waarnaast 3 woonvoorzieningen voor ouderen zijn gevestigd van 3 verschillende eigenaren Sinds september 2017 is er vrijblijvend af en toe een werkdag gehouden om te laten zien aan de zorginstellingen hoe wij werken en wat het resultaat is. De 30 nestkasten die door bewoners van de verzorgingshuizen zijn geadopteerd zijn schoon gehouden en geïnventariseerd op bewoning. Een van de drie eigenaren heeft het traag verlopende proces opgegeven en heeft een hovenier hun 1,5 ha deel van het Sorghbosch laten kort maaien. Maar Nieuw Overbos, die het grootste deel van het (3 ha van 6 ha) in bezit heeft, heeft in 2021 een overeenkomst met MEERGroen gesloten. Onder die afspraken hebben we rond de centrale vijver kunnen laten zien wat onze aanpak op levert. Sinds die afspraak in de zomer van 2021 is het beoogde terreinen in 5 werkdagen helemaal opgeknapt. Begin 2022 wordt dat geëvalueerd voor vervolg afspraken en de uitkomst daar van zien we met vertrouwen tegemoet.

Onze bloemenweides zijn zowel mooi in overzicht als in detail (Groot Spiegelklokje) en goed voor de biodiversiteit

3.4.3.6 Bloemenweides Heemstede (nr 38 tm 45 in Tabel 1)

Het aantal terreinen in Heemstede en vooral bloemenweides neemt gestaag toe. Naast Meermond (sinds 2016 6 ha, waarvan 2-2,5 ha bloemenweides), Groenendaal (sinds 2015 90 ha alleen bos, maar wel sinsenbollenareaal), waren dat de bloemenweides van de Vrijheidsdreef (sinds 2017, 1

ha), bloemenweide Kohnstamlaan (sinds 2018 0.3 ha), bloemenweide Cruquiusdreef (500 m2 in april 2019), bloemenweide Thorbeckelaan (2019 400 m2) en bloemenweide bij het Oude Slot (2000 m2 in 2017, uitgebreed tot 6000 m2 in 2019). In 2021 is daar de Blekersvaartwegberm bij gekomen (1500 m2) in het centrum van het dorp. Er is daar 3 x gewerkt. Deze bloemenweides staan op bijna ideale zandige grond waar elk jaar de bloei weer uitbundig terug kan komen op eigen zaad, als erop tijd gemaaid en gefreesd wordt. Behalve het inzaaien bestaat het werk in de bloemenweides vooral uit het handmatig 4-6x per jaar terugdringen van ongewenste soorten zoals distels zuring, gele mosterd, brandnetel, Canadese fijnstraal en smalle weegbree zodat deze zich niet te veel uitzaaien en de bloeiers blijft domineren. Hooien na de bloei en frezen gebeurt machinaal. De bloei is zo uitbundig dat we ook zaad kunnen winnen als er genoeg mensen zijn. Maar dat is maar zelden het geval. Wellicht gaat de wekelijkse column helpen om meer mensen voor dit werk te mobiliseren.

3.4.4 Teylingen

Onder de gemeente Teylingen vallen Sassenheim, Voorhout en Warmond. Wethouder Hooij van deze gemeente was ook wethouder in Heemstede. Door de achtergrond en mede gestimuleerd door de meerbomenacties (zie onderstaand) is er een gesprek op gang gekomen om ook een MEERGroen werkgroep in Teylingen op te zetten. In december 2021 is het eerste project uitgevoerd in Groenstrook de Horsten en is er een plan van aanpak geformuleerd voor de opvolging daarvan en verschillende andere project opties.

3.5 : Meerbomen.nu (nr 21-27 in tabel 1)

De Meerbomen.nu activiteit is DÉ grote ontwikkeling sinds het jaar 2020, die al vaak in de verschillende projecten voorbij gekomen is. Het is niet gekoppeld aan een bepaalde gemeente. Het is de vervulling van een lang gekoesterde wens om onze aanpak niet alleen regionaal, maar in heel Nederland uit te rollen en om alle partijen in de samenleving te betrekken bij ecologisch denken en handelen. Dus eerst hierbij een recapitulatie van de achtergrond, de aanpak en de doelen, voordat we over de resultaten berichten. Door heel Nederland wordt er op honderden plekken beheerd, geoogst en geplant. Alleen in de projecten die we naast onze gewone MEERGroenprojecten in dit kader zelf actief zijn, zijn hier in aanmerking genomen. Dat zijn er een stuk of 15, door heel Nederland en in de regio.

De meerbomen.nu actie is voortgekomen uit de boomweggeefacties die we al sinds 2009 in de Haarlemmermeer en Heemstede uitvoeren. Het jaar 2020 leek normaal te verlopen tot 5 maart 2020. Toen hadden we op Park2020 ca 40.000 boompjes van 100 soorten klaar staan voor de boomfeestdag rond 18 maart. En toen kwam Hanneke van Urgenda langs en zag met ons de potentie van deze aanpak om de zorg over het klimaat om te zetten in een handelingsperspectief. En vanaf dat moment ging het snel. Ongehinderd door de eerste Corona golf hadden we 18 maart 110.000 boompjes beschikbaar.... en die waren 1 april allemaal geplaatst. Dat verloop smaakte naar meer en zo werd de nationale meerbomen.nu actie op stapel gezet met Urgenda, MEERGroen, 150 Caring Farmers als initiatiefnemers. Tussen 15 augustus en 15 november hebben we een database gebouwd (en gevuld) om alle aanvragen en

aanbod op elkaar af te kunnen stemmen en te administreren. Tussen november 2020 en april 2021 zijn er een half miljoen verzameld en uitgedeeld, waar onder 190.000 perenbomen, die de actie vleugels heeft gegeven. In juni brachten we een meerbomen.nu bewaarglossy uit, in september hielden we een start weekend voor seizoen 2021/2022 met honderden deelnemers en intussen werd er gewerkt aan een manier om de hele actie te verbreden, door iedereen initiatiefrecht te geven, dus met minimale centrale aansturing. Dat werd de bomenplanner waarin iedereen zich als vrijwilliger en voor bomenhubs, Oogst-en plantlocaties kan aanmelden en zelf activiteiten kan uit zetten. Midden in de vakantie in juli konden we in 4 dagen een miljoen bestellingen noteren en tegen de tijd dat het oogsten begon, hadden we 4000 geregistreerde vrijwilligers in heel het land. Eind december zitten we nog volop in de oogstfase en wordt er (gelukkig) steeds meer zelfstandig geoogst en geplant en niet alleen aan het einde van het seizoen zoals in het eerste seizoen. Aan de lopende band zijn er positieve ontwikkelingen, van lokale wethouders, gedeputeerden en nieuwsmedia die zich inzetten en steun gevent tot internationale steun en publiciteit zoals door het World Economic Forum en de Engelse Guardian krant. Ook de eerste actie in België bij Brussel, in aanwezigheid van EU Commissaris Timmermans en de Vlaamse minister van natuur Demir, met toezeggingen voor steun draagt bij aan het feit dat onze aanpak steeds meer draagvlak en navolging krijgt. En dat hebben we nodig, want de klimaat crisis kan alleen wereldwijd opgelost worden en vereist dus wereldwijde samenwerking en een ecologische aanpak. Onze boompjes vervullen daar een rol in door tijd te winnen door veel CO2 uit de dampkring vast te leggen.

11 dec.: EU Commissaris Timmermans en Vlaamse minister van Natuur oriënteren zich op de meerbomen-aanpak

3.6 Bouwprojecten en opvolging (nr 49 in tabel 1)

Niet iedereen met affiniteit met de doelen van MEERGroen, voelt zich betrokken bij het traditionele 'groene' werk van natuurbeheer en stadslandbouw. In de loop der jaren is er daarom een spectrum van werkzaamheden ontwikkeld, waar ook de meer technisch georiënteerde mensen zich bij betrokken kunnen voelen.

Ook dat werk kan een bijdrage leveren aan de doelen om de samenleving bij de natuur te betrekken. Het gaat hierbij vooral om het bouwen van insectenhôtels, nestkasten, ijsvogelwanden, egelhôtels en ook natuurspeelplaatsen. Een extra voordeel van de bouwactiviteiten is, dat het weersonafhankelijk binnen uitgevoerd kan worden en daarmee een zekere continuïteit in het aanbod van werkzaamheden jaar rond oplevert op 'mindere' buiten dagen en een extra argument voor bedrijven en scholen om MEERGroen te kiezen als stageplek of voor teambuilding. Alles wat we bouwen doen we principieel met 2^e hand materialen. Alleen schroeven en verf en boortjes, zaagbladen en boormachines, die we bij de vleet verslijten) kopen we nieuw. Dus deze operaties zijn ook een recycling operatie en een soort aanklacht tegen gemakzuchtig weggooigedrag, wat helaas nogal dominant is in onze samenleving.

Dat bouwen doen we al vele jaren. En omdat we niet bouwen voor het geld, maar om natuurontwikkeling op gang te brengen, staan er inmiddels al honderden, zo niet duizenden insectenhôtels en nestkasten op vele plaatsen in de regio, door het hele land en zelfs in het buitenland. Voor zo ver mogelijk houden we die bij. De gangmakers en drijvende krachten achter deze bouwactiviteiten en de opvolging zijn Franke van der Laan en Adri Huiberts. We kunnen niet alles vermelden, maar de volgende opsomming geeft wel een indruk van de omvang van deze operaties:

3.6.1. Insectenhôtels.

We maken grofweg 4 categorieën insectenhôtels:

- 1: nestkastformaat (elk jaar 100-200). Deze worden vaak in workshops of markten in serie gebouwd volgens een standaard proces en zijn bedoeld voor stadstuinen om insecten uit te nodigen in plaats van te verdrijven.
- 2: Voor grote tuinen maken we kasten van ca 50 x 60 cm (elk jaar een stuk of 5-10);
- 3: voor bedrijven en scholen maken we grote kasten van 1 x 1.5 m groot (ook 5-10) en
- 4: op bestelling maken we ons 'top model': dat is een vandalismebestendig gevaarte van 1-2 ton zwaar, van massief balken en gevuld met beton voor openbare ruimtes. Daar hebben we er inmiddels 20 van staan.

Omdat ze allemaal volop in de zon (en regen) staan en er ook nog wel eens frustraties op worden afgereageerd, is regelmatig onderhoud en reparatie nodig. Dat varieert van bamboestokjes bij vullen (elk jaar) tot de hele kast meenemen, delen van de behuizing vervangen en weer terugplaatsen. Dit onderhoud wordt bijna geheel door Adri Huiberts gedaan, naast de bouw van nieuwe en het verzamelen van bouw materiaal.

Elk jaar verwerken we ca 100 km bamboestokken van allerlei diktes. Alles wordt gezaagd op een standaard maat van 15 cm.

3.6.2: Nestkasten

In tenminste 7 parken en land goederen hebben we in de loop der jaren nestkasten opgehangen. In totaal 200-250. Voor zover mogelijk laten we die adopteren door kinderen en ouderen en proberen we met hen in mei de jongen van 'hun' kast te tellen en ze in de winter schoon te maken. Dus lukt niet meer voor allemaal, mede door Corona regels en omdat de betrokkenheid van degenen die de kast geadopteerd/gebouwd hebben meestal niet zo lang duurt, als de levensduur van de kast zelf. Afgelopen jaar hebben we in een grote actie wel de 150 nestkasten van Meermond, het Sorghbosch en Groenendaal kunnen bijhouden. In landgoed Groenendaal was de bewoning onverwachts hoog met 83 % van de mezenkasten bezet en 63 % van de vleermuisenkasten.

Een ooievaar checkt onze nest opbouw ,maar besluit toch niet om te blijven

3.6.3: Bijzondere nesten

We bouwen ook egelkasten, bosuilenkasten, torenvalkenkasten en hebben ons dit jaar gewaagd aan een ooievaarsnest op de Geniedijk, toen daar een paar weken een ooievaarspaartje ophield. Het meest bijzondere project van de afgelopen jaren was de slecht valkenkast (180kg zwaar) die op 80m hoogte op een gebouw is geplaatst. Daar ging een proces van 7 jaar aan vooraf. Zo lang overwinterde er nl al een enkele slechtvalk in Hoofddorp. 4 jaar hadden we nodig om toestemming te krijgen, om de kast te maken, de goede plek te vinden waar de kast werd geaccepteerd, en pas toen werd er een paartje gevormd. Maar dit jaar viel alles op zijn plek en er werd een nest met 3 eieren gevormd en uitgebroed. Het vrouwtje was echter zo onervaren dat er 1 ei vertrapt werd en de 2 jongen niet langer dan 2 dagen leefden. Alle ontwikkelingen hebben we gevolgd met een online camera, waarvan een samenvatting staat op ons youtube kanaal st.meergroen. Laten we hopen dat de jongen in 2022 wel volwassen worden.

3.6.4: Ijsvogels

Ijsvogels broeden in zelf gegraven gangen in steile oevers. In een 5 tal territoria hebben we ijsvogelwanden verzorgd die we meestal ook jaarlijks bijhouden. Dat vereist wieden, recht afsteken en de voet van de wand uitbaggeren. Het idee van die steile wand is nl dat ratten, marters en ringslangen niet bij de nest ingang kunnen komen en daarom moet de voet van de wand in het water staan. 1 van de 5 wanden is bewoond en bij de andere heeft het paartje een andere plek in de buurt verkozen. E.e.a. stemmen we af met de ijsvogelwerkgroep Kennemerland.

3.7: Stadslandbouw

Er is de laatste jaren een sterk groeiende belangstelling voor groenteteelt. We zijn als MEERGroen betrokken bij een aantal projecten met allerlei partners om hierin te voorzien en om belangstellenden de waarde van zelf gezond bewegen en gezond voedsel verbouwen te laten ontdekken.

3.7.1 Geniedijktuin (nr 50 in tabel 1)

Deze tuin wordt door een aantal vrijwilligers uit het Oude Buurtje in Hoofddorp verzorgd. Ook de buurtjeugd en de buurtvereniging is regelmatig betrokken bij activiteiten op deze tuin (zaaien, oogsten,

rondleidingen), die bestaat uit het oude Dr. Nanninga openluchtzwembad van 2000 m², dat in van 1935 tot ca 1976 gefunctioneerd heeft. Met dit beheer wordt tegelijkertijd een stukje cultuurhistorisch erfgoed behouden. In deze tuin is het MEERGroen participatie- en beheermodel stap voor stap ontwikkeld vanaf 1998 met 1000 m² groenteteelt in combinatie met een 1000 m² natuurtuin en een boomgaard

3.7.2 Park2020 voedseltuin (nr 51 in tabel 1)

Naast het station Hoofddorp is sinds een aantal jaren een nieuw kantorenpark ontwikkeld met de ambitie om het meest duurzame kantorenpark van Europa te zijn. Dat komt op allerlei manieren tot uitdrukking: bv in het 'Cradle to cradle' bouwconcept, in het toepassen van principes uit de 'circulaire economie' en door pogingen om de waterkringloop lokaal te sluiten. Door de kredietcrisis bleef een deel van het terrein langer braak liggen dan gepland, waardoor er veel 'spontane' vegetatie op schoot.

2021 was een exceptioneel nat jaar. De biologische bestrijding van slakken kostte veel tijd en een aantal gewassen kregen we helemaal niet in productie; Dit was de 30 kg oogst van 2 dagen slakken rapen

Via het lokale biologische slowfood lunchrestaurant zijn we als MEERGroen in 2014 gesprek gekomen met projectontwikkelaar Delta Development. Het resultaat van die gesprekken was dat er in 2015 niet een gazon, maar een tijdelijke voedseltuin, een vlindertuin en een natuurtuin op dit terrein is gekomen tot er gebouwd gaat worden. De voedseltuin van 0.4 ha, waar ook een kas bij hoort, wordt door MEERGroen beheerd ten behoeve van afname in het park. In 2021 hebben we het zevende jaar afgesloten van een 3-jarig contract. In 2021 heeft project ontwikkelaar GenS het stokje van Delta Development overgenomen, maar de 1,5 ha bouwrijpgemaakte grond is nog steeds groen. Het hoofddoel van de tuin is om kantoorwerkers te inspireren om ook mee te komen werken en om mede het circulaire en groene gedachtegoed van Park 2020 handen en voeten te geven. Ad hoc zijn er wel mensen en groepen b.v. met teambuilding en Nldoet die mee werken, maar het meeste werk wordt door onze eigen vrijwilligers gedaan. In 2018 is er een winkeltje ('The Circular Food Shop') gestart.

Inmiddels is de rol van de voedseltuin voor MEERGroen een stuk groter geworden:

- In 2017 zijn we al aan het nabij gelegen restaurant Den Burgh gaan leveren met tevens een eigen tuin en aan een biologische groentemarkt. In 2020 zijn daar als afnemers nog bijgekomen het restaurant van theehuis Cruquius, groothandel Lindenhoff. In 2021 is bedrijfsrestaurant Farmkitchen van de Pharostoren en het restaurant van Fort Hoofddorp daar bij gekomen. Niet iedereen neemt overigens vaak en/of heel veel af. Dus de productie is meestal nog groter dan de afname. En dat was zeker in dit voor de horeca moeilijke jaren van de Corona lock downs het geval. De samenwerking met Farmkitchen heeft zich in 2021 zeer voorspoedig ontwikkeld met openlucht diners, een markt, rondleidingen met en voor klanten of collega bedrijven, een daktuin en meer.
- Veel natuurwerk en groenteteelt speelt zich af in de marge van de samenleving. Maar op Park2020 zitten we midden tussen de hoofdkantoren van multinationals op een heel zichtbare plek. En dat werkt op allerlei manieren door. O.a. via gesprekken om duurzaamheid handen en voeten te geven. Iedereen maakt zich nl wel zorgen over de klimaatcrisis, biodiversiteit, etc maar vanuit het kantoorperspectief wordt die zorg meestal ingevuld met technische maatregelen en regelgeving. De ecologische kant en 'het doen' komt vaak niet aan bod. Zo zijn we in 2019 in gesprek geraakt met een aantal bedrijven in en om Park 2020 over een initiatief om samen wat te gaan doen aan de klimaatcrisis. Dat gebeurde onder de noemer 'Future Forest.nl'. Een groep van 6 trekkers en nog 10 bedrijven die het initiatief steunden, waren daar een jaar lang intensief bij betrokken. De wens om dat 'op een goede manier te organiseren' leidde uiteindelijk tot niets. De gesprekken verzandden in 3 zaken: 1: het eens worden over de statuten; 2: te weinig mensen die zich als bestuurders wilden inzetten en 3: het gebrek aan ruimte om praktische (plant) initiatieven te ontplooien. En dat kwam weer doordat men het lokaal wilde houden en er uit de gemeente Haarlemmermeer geen respons kwam.
- Van dit initiatief hebben we veel geleerd. En zoals elders ruim beschreven, hebben we hetzelfde initiatief met Urgenda en de Caring Farmers op een andere manier ingevuld. En die aanpak is wel succesvol gebleken. Daarmee is Park 2020 een beetje het zwaartepunt en voorbeeldproject geworden voor het Meerbomen.nu klimaatbos initiatief wat nu in heel Nederland loopt. En sinds 2021 over de grens navolging beloofd te krijgen. En daar willen we het ecologisch denken en handelen krijgen. Niet in de marge van de geldeconomie maar in het centrum en top down verbonden met bottom up. En daar is de ambiance in en om Park 2020 essentieel bij gebleken.

Wat de toekomst van de Voedseltuin op Park 2020 in petto heeft, is moeilijk te voorspellen. Door de Coronatoestand is de hele kantorenmarkt in een nieuw perspectief komen te staan. Er is een sterke trend van thuis werken ontstaan, waardoor er minder kantoren nodig zijn. Dus of we hier nog 1 of 10 jaar kunnen zitten of dat er drastische maatregelen genomen worden voor een geheel andere bestemming, is op dit moment niet te overzien.

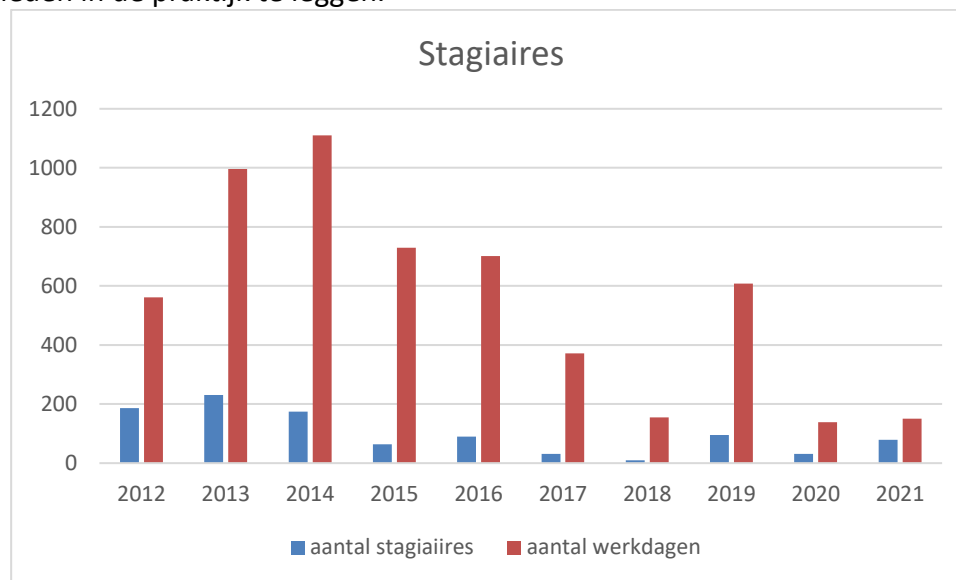
In de tussentijd blijven wij met ons groepje creatief mee denken over mogelijkheden om groenteteelt en biodiversiteit op bedrijventerreinen handen en voeten te geven. Zo ontstaan er telkens nieuwe contacten met andere bedrijven terreinen waar elementen van onze aanpak ruimte krijgen.

3.7.3 Tuin Restaurant Den Burgh (nr 53 in tabel 1)

De tuin bij restaurant Den Burgh is mede door de Corona perikelen in de horeca afgerond en het restaurant gaat met de ervaring die ze met ons de afgelopen 3 jaar hebben opgedaan, zelf de tuin runnen. Wel leveren we af en toe nog producten vanuit andere tuinen voor hun keuken.

3.8: Educatie

Educatie is een prominent onderdeel van de MEERGroen-doelen, dat door alle werkprocessen heen loopt. Een aantal activiteiten heeft een meer dan gemiddeld educatie element en dat zijn vooral de maatschappelijke stages van middelbare scholieren en leerwerkstages van MBO en HBO studenten. Aan stages wordt extra aandacht gegeven om bij jonge professionals en middelbare schoolleerlingen, die gekozen hebben voor een groene richting, de verbinding tussen de theorie op school en het grote verschil met werkzaamheden in de praktijk te leggen.

Het verloop van de aantallen stagiaires en het aantal gewerkte stagedagen

En daarbij gaat het vooral om praktisch inzicht ontwikkelen, werkmotivatie en het leren toepassen van theorie op alle mogelijke manieren: van rekenen, natuurkunde, scheikunde, topografie, geschiedenis en biologie tot ethiek, marketing, management en politiek.

De hoge aantallen van 2012 tot 2017 komen vooral voor rekening van het (verplichte) maatschappelijke stage programma wat toe ingevoerd werd. Toen het niet meer verplicht was, zakte die aantallen snel in. De zeer lage aantallen van 2020 en 2021 zijn grotendeels gerelateerd aan de krampachtigheid waarmee er met Corona regels wordt omgegaan. In onze open lucht activiteiten lopen we geen of nauwelijks Corona risico's, maar dat is aan onderwijs protocollen niet besteed.

4. Financiën

Het financiële jaarverslag wordt door de accountant apart opgemaakt, maar in dit inhoudelijk verslag is het wel de moeite waard enkele aspecten van onze financiële situatie en strategie te vermelden. In tegenstelling tot veel organisaties meten wij onze effectiviteit niet zozeer in economische termen. Stichting MEERGroen is een 'sociale onderneming', waar het meer gaat om de maatschappelijke en ecologische effecten. Als die effecten voldoende groot en veelbelovend zijn, kunnen wij ons permitteren om ook projecten op te pakken waar andere dan financiële muziek in zit. Oftewel niet gerelateerd aan een 'verdienmodel'. Van de 53 projecten waar we in 2020 aan hebben gewerkt, werden er 12 (minimaal) betaald door opdrachtgevers, twee project (bouwen en Code Rood) bedruipen zichzelf en van allerlei kanten ontvangen wij kleinere of grotere vergoedingen voor groentes, voor deelactiviteiten voor het organiseren van NI-doet projecten en burendagen. Ook kregen we ook in 2021 een aantal giften, waaronder wederom een donatie van €15.000 van iemand die ons werk op waarde weet te schatten.

We zijn een burgerparticipatie- en een natuurorganisatie. Het zwaartepunt zit niet bij ons 'back office' zoals bij veel bedrijven, maar die focus ligt buiten in het veld. Voor elke euro die we binnen krijgen, proberen we 10 euro Maatschappelijke, Ecologische, Educatieve, Economische en Recreatieve (M.E.E.E.R.) meerwaarden terug te geven.

Zolang natuur en groenbeheer meer als een kostenpost dan als een (essentiële) waarde worden gezien blijft het financieel tobben. Door de enorme respons op de meerbomen.nu actie gloort er hoop dat we daar met Urgenda en veel andere partijen als partners een betere positie in kunnen verwerven. Daarmee hopen we dat de respons gaandeweg gaat omslaan van gretigheid voor 'gratis' boompjes, naar het vertalen van respect en waardering in mogelijkheden om een professionele organisatie op te zetten die in heel Nederland en Europa de zorg over het klimaat om kan zetten in een handelingsperspectief. De ontwikkelingen met grote bedrijven en de EU eind 2021 bieden ons hoop dat we in 2022 (eindelijk) grote stappen in die richting gaan maken.

2022 wordt weer een interessant jaar in dat perspectief.